

Behoort bij punt 4 van de agenda van de
238ste vergadering van het bestuur
d.d. 19 november 2009

Werkplan Verankering Arbeid 2010

25 september 2009
204/ZN/FB/MS/JH

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
1. Inleiding	3
2. Doorlopende kosten Project Verankering Arbeid	6
3. De projecten	7
4. Werkwijze / verantwoording / evaluatie	12
5. Financiering Project Verankering Arbeid	13
6. Resultaten van het project	14

1. Inleiding

Eind 2006 is besloten om te starten met het Project Verankering Arbeid.

De doelstelling van het project werd destijds als volgt geformuleerd: *'Het project heeft als doel om beleidsontwikkeling op het terrein van arbeid in de agrifoodsectoren en daarmee de verankering van de factor arbeid in de productschappen te stimuleren, evenals het vergroten van de betrokkenheid van de bonden binnen de productschappen'*.

De doelstelling van de bonden is in algemene zin samen te vatten als: 'het meer centraal stellen van werknemers in de productschappen en productschapsectoren'.

Door middel van het benoemen van ambities trachten FNV Bondgenoten en CNV BedrijvenBond (samen met de productschappen) deze doelstelling in te vullen.

Omdat we als bonden en productschappen midden in de samenleving staan, en daardoor altijd in beweging zijn, vinden we dan ook dat een werkplan ook in beweging moet zijn gedurende het lopende jaar. Dat houdt in dat de doelstelling met ambities leidend is, maar zeker niet belemmerend mag werken. Met andere woorden: de projecten die hieronder genoemd worden vormen de uitwerking van de ambitie en niet het doel op zich.

Om dit gehele project te ondersteunen hebben productschappen jaarlijks voor een periode van vier jaar een bedrag van in totaal € 300.000, - toegekend aan FNV Bondgenoten en CNV BedrijvenBond om drie fte's aan te stellen.

Natuurlijk zijn de productschappen zelf ook actief met het initiëren van projecten met aandacht voor de factor arbeid, die qua organisatie en budget niet vanuit deze werkgroep zijn geïnitieerd.

De ambities, met onder andere als doel te inspireren, zijn als volgt benoemd:

a. Sociaal economisch

Terecht is bij de start van het Project Verankering Arbeid gesteld dat het essentieel is om over **kerngegevens** te beschikken van bedrijven en werkgelegenheid in de sector. Het is dan ook één van de belangrijke pijlers van het project. Het is noodzakelijk om meer te weten over de arbeidsstructuur in de verschillende sectoren. Met arbeidsstructuur bedoelen we niet alleen de algemene kerngetallen als aantal bedrijven en werkgelegenheid, maar ook informatie over bijvoorbeeld soort arbeid, scholing, instroom/uitstroom. Deze informatie maakt het mogelijk het beleid op het gebied van arbeid, zowel op de korte als lange termijn, vorm te kunnen geven. Bijvoorbeeld: de aandacht gaat onder andere uit naar de kostenstructuur van diverse producten uit de productschapsectoren. Uiteraard richt de vraagstelling zich voornamelijk op het aandeel van de kosten van arbeid.

b. Arbeidsmarkt en onderwijs

Als bonden vinden we de factor arbeidsmarkt zeer belangrijk, juist ook in de diverse betrokken productschappen. Dit heeft onder andere geresulteerd in de arbeidsmarktconferentie '**Boeien en Binden**' in februari 2009. Ook door het overleg met het ministerie, dat zal plaatsvinden in oktober 2010, heeft dit een toonaangevende lading gekregen. In vervolg op de arbeidsmarktconferentie, in samenloop met een onderzoek naar sociale innovatie, willen we met deze belangrijke ambitie de benoemde problematiek binnen de sectoren aanpakken. Door het samen te doen, maar wel met mogelijk verschillende insteken passend bij het productschap, kunnen we elkaar inspireren en van elkaar leren. Samenwerking met het Ministerie van LNV is in deze een logische stap en past ook bij het belang dat het ministerie aan dit onderwerp hecht.

Er is sprake van een grote kans om de problematiek gezamenlijk aan te pakken. Waarbij sprake moet zijn van enerzijds een gezamenlijke ambitie, met anderzijds voldoende ruimte voor eigenheid en specifieke invulling.

c. Communiceren, informeren en professionaliseren

In de productschapsectoren spelen uiteenlopende onderwerpen (denk bijvoorbeeld aan MRSA, GGO, ZZP, Uitzendwezen) die zich lenen voor kortdurende informatieve bijeenkomsten. Daartoe vragen wij de schappen een gepaste reservering te maken.

d. Maatschappelijke verantwoordelijkheid / duurzaamheid

Toegesplitst op de werknemer (mens) in de eigen sector zelf, aandacht voor dierenwelzijn, GGO en duurzaamheid in de volle breedte. Vanuit de samenleving is hier in toenemende mate aandacht en interesse voor, niet in de laatste plaats productgericht. Maar wat kan je als werknemer? Met wat werk je? Kan dat anders? Ook aangezien menig sector, naar eigen zeggen, worstelt met imago kan deze ambitie daarin bevorderend werken.

e. Goed werkgeverschap

Hierin denken we onder andere aan onderzoek en ontwikkeling op bijvoorbeeld het gebied van draagvlak, voorlichting, leesbaarheid cao, knelpunten in de cao, modernisering. Toegesplitst op de sectoren vee, vlees en eieren, tuinbouw, vis en bakkers.

f. Internationalisering

Over grenzen gaan heeft effect in diverse sectoren. Aandacht hiervoor door bijvoorbeeld in de sector zuivel een onderzoek naar modernisering arbeidsvoorwaarden.

g. Personeelsbeleid

Bijvoorbeeld 'levensfasebewust personeelsbeleid' uitdragen. PDV is gestart met een vervolgtraject om een toolkit uit te werken. Binnen PVE is men bezig om vervolgstappen te nemen op het gebied van 'levensfasebewust personeelsbeleid'. PW is gestart met een pilotproject op dit terrein. De wens is er dan ook om uit te breiden naar andere sectoren. Maar het is ook belangrijk om onderzoek te doen, bij projecten die al gedaan zijn door de diverse sectoren aangesloten bij de productschappen, naar succes- en faalfactoren en die in kaart te brengen

Ook het bevorderen van medezeggenschap in diverse sectoren is een wens, voornamelijk in de sectoren vlees, vis en tuinbouw. Dit willen we graag doen door middel van het professionaliseren van de al lopende trajecten en het initiëren van nieuwe projecten.

h. Arbeidsomstandigheden

Op allerlei plaatsen is men (in de sectoren) bezig op het gebied van arbeidsomstandigheden. Dit is tevens één van de speerpunten van de bonden, omdat het de werknemer in de sector direct kan raken (denk aan bestrijdingsmiddelen, zware karren, arbocatalogi). Het is ook een breed uit te leggen begrip. Daardoor kan juist ieder productschap zeer goed, toegespitst op zichzelf, met deze ambitie aan de slag. In de afgelopen jaren is er op dit gebied ook al redelijk wat gebeurd.

De uitdaging bij deze ambitie is ook om zorg te dragen voor een goede voortzetting van de verschillende projecten maar juist ook om nieuwe te initiëren, met ook een duidelijk en wijdverspreide boodschap naar de individuele werknemer.

Toekomst Project Verankering Arbeid

Het Project Verankering Arbeid heeft, zoals al eerder genoemd, een looptijd tot eind 2010. Maar hoe gaat het nou eigenlijk en wat ná 2010? Het einde van werkplan 2010 valt ook samen met de formele beëindiging

van het Project Verankering Arbeid zoals dit in 2006 is overeengekomen. Medio 2010 zal dan ook een uitgebreide **evaluatie** van het project moeten plaatsvinden.

De **verdere opbouw van het werkplan** is als volgt:

- hoofdstuk 2: een overzicht van de doorlopende kosten van het project;
- hoofdstuk 3: beschrijving van de diverse projecten, uitgesplitst naar de lopende en nieuwe projecten (in de bijlage wordt een en ander ook rekenkundig vertaald);
- hoofdstuk 4: korte beschrijving wat onze werkwijze is geweest en op welke wijze verantwoording zal worden afgelegd;
- hoofdstuk 5: beschrijving van het verloop van de financiering;
- hoofdstuk 6: beschrijving van de beoogde resultaten van het totale project.

2. Doorlopende kosten Project Verankering Arbeid

De basis van het Project Verankering Arbeid is gelegen in het feit dat de schappen gezamenlijk in totaal drie fte's bij FNV Bondgenoten en CNV BedrijvenBond financieren ten bedrage van € 300.000, - voor een periode van vier jaar (start 1 januari 2007).

Bij de start van het project werden afspraken gemaakt met betrekking tot twee belangrijke pijlers onder het project: het vergaren van sociaal economische kerngegevens (sectoranalyses) en het versturen van een nieuwsbrief (Nieuwsbrief Arbeid). De sectoranalyses blijven van groot belang voor het Project Verankering Arbeid.

Door middel van de website agroarbeidskompas.nl zijn kerngegevens van de belangrijkste sectoren publiek toegankelijk gemaakt. In het kalenderjaar 2010 zal een goede voorziening moeten worden gemaakt voor de update van de diverse gegevens en de verdere verdieping van het project naar een meer kwalitatieve analyse van de sectoren, gekoppeld aan het toekomstperspectief.

De tijdsinvestering van de twee beleidsmedewerkers wordt door respectievelijk het Productschap Tuinbouw en Akkerbouw gedragen. De 'out of pocket' kosten van het project welke ongeveer € 2.500, - bedragen worden over de productschappen verdeeld.

De redactie van de nieuwsbrief wordt gevoerd door het Productschap Akkerbouw; ook voor dit project geldt dat alleen de 'out of pocket' kosten (met name drukwerk en verspreiding) in rekening worden gebracht bij de overige schappen.

De doorlopende kosten worden omgeslagen via een overeengekomen verdeelsleutel.¹

¹ De verdeelsleutel voor Verankering Arbeid Projecten is volgens afspraak van het College van Voorzitters: HPA, PT, PZ en PVE: 20% (binnen HPA wordt dit verdeeld op basis 3 maal 1/3), PD MVO en Pvis: 6,67%

3. De projecten

a. Sociaal economisch

- *Lopende projecten*

In het werkplan 2009 was voorzien in een 'generiek' project **ketenonderzoek**. Tot op dit moment bestaat geen duidelijkheid of dit project doorgang zal vinden. Aan de schappen wordt gevraagd het gereserveerde bedrag voor 2009 beschikbaar te stellen voor het kalenderjaar 2010. Totaal benodigd budget circa € 40.000, - te verdelen over de deelnemende schappen.

In samenwerking met het bureau Kenlog wordt onderzoek gedaan naar de verwachte veranderingen in de bloemisterijketen en de gevolgen voor werknemers. Het project is gestart in mei 2000 en zal doorlopen in 2010.

- *Nieuwe projecten*

Het onderwerp **kostenopbouw** en voornamelijk het aandeel van de factor arbeid daarbinnen, heeft voortdurende aandacht van bonden.

Voor het kalenderjaar 2010 hebben de bonden de wens om meer inzicht te krijgen in de kostenstructuur van diverse tuinbouwgewassen. Gedacht wordt ondermeer aan asperges, tomaten, komkommer, paprika en champignons.

Mogelijk bestaat er transparante informatie over het een en ander bij het productschap of bij andere organisaties. Indien er echter onvoldoende informatie beschikbaar is wordt het productschap gevraagd de benodigde middelen vrij te maken om een en ander mogelijk te maken.

Benodigd budget circa € 20.000, - te financieren door Productschap Tuinbouw.

Het vraagstuk van **aanbesteding** speelt met name in de hovenierssector een steeds belangrijkere rol. Een onderzoek naar mogelijke effecten op de factor arbeid is gewenst.

Benodigd budget circa € 20.000, - te financieren door Productschap Tuinbouw.

b. Arbeidsmarkt en Onderwijs

Lopende projecten

We zijn nu (in aanloop voor het gesprek met het ministerie dat plaatsvindt in oktober 2009) aan het discussiëren met de diverse productschappen om, vallend onder deze ambitie, **diverse projecten** te gaan initiëren. Natuurlijk is er bij diverse productschappen 'onderzoek' en overleg aan het plaatsvinden om draagvlak en kennis te creëren voor dit onderwerp. De bedoeling is dan ook om na dit overlegtraject en het bewuste gesprek met het ministerie, snel en goede projecten te initiëren in de markt. Bij de bepaling van het bedrag gaan we ervan uit dat, door de nadrukkelijke samenwerking in dit project met LNV, ook een substantiële bijdrage wordt geleverd door LNV.

Dit is een ambitieus project. Naar verwachting resulterend in meerdere projectvoorstellen en trajecten gericht op arbeidsmarkt en onderwijs. Naar verwachting zal hier in 2010 een extra bedrag voor de gezamenlijke productschappen voor nodig zijn van € 500.000, - zijnde de optelsom van de te ontwikkelen projectvoorstellen.

c. Communiceren, informeren en professionaliseren

Lopende projecten

Ieder jaar wordt er binnen de diverse projecten natuurlijk gecommuniceerd over het bewuste project. Maar er zijn onderwerpen (zoals ook al genoemd in de inleiding) die buiten eventuele projecten vallen en toch aandacht, communicatie en informatie behoeven. Dit kunnen één- dan wel meerdaagse trajecten zijn.

Nieuwsbrief Arbeid: al vanaf het begin is de nieuwsbrief een van de projecten van de werkgroep. Het is wenselijk dit te continueren, maar wel moeten we kijken naar de doelgroep en haalbaarheid van de doelstelling. Zijn we op de goede weg met deze vorm en inhoud van communiceren? Of heeft het aanpassing nodig?

Het Productschap **Zuivel** organiseert jaarlijks een **studiedag voor kaderleden** in de sector. Ook in het kalenderjaar 2010 zal een dergelijke studiedag worden gehouden. De adviseurs productschappen van de bonden zullen bij de inhoudelijke voorbereiding een rol spelen.

Benodigd budget € 30.000, - te financieren door het Productschap Zuivel.

Er ligt momenteel een projectvoorstel van A-advies inzake vertrouwenspersonen in de **bakkerijsector**. Dit voorstel wordt binnenkort ingediend bij de Commissie Brood en Banket van PA.

Benodigd budget circa € 40.000, - te financieren door HPA.

d. Maatschappelijke verantwoordelijkheid / duurzaamheid

Nieuwe projecten

In de kalenderjaren 2008 en 2009 is enige malen gesproken over de thema's dierenwelzijn en genetisch gemodificeerde gewassen.

De bonden hebben de behoefte om, vanuit zowel hun bestuurlijke verantwoordelijkheid als hun maatschappelijke rol, over beide thema's diepgaande discussies te voeren. Ook de werknemers binnen verschillende sectoren hebben te maken met deze discussies en onderwerpen. Maar wat kan de werknemer zelf? Hoe kijken wij (bonden en productschappen) tegen de onderwerpen aan in relatie tot arbeid? Daarbij dient het debat gevoed te worden met inbreng van diverse partijen.

De productschappen zullen daarbij zowel deelnemer als facilitator zijn.

Benodigd budget: € 30.000, - te financieren door PVV, MVO, HPA.

e. Goed werkgeverschap

Lopende projecten

MOE landen

Om de grote groep werknemers uit Midden en Oost-Europese landen over rechten en plichten in Nederland te informeren, zijn in het kalenderjaar 2009 een tweetal projecten van start gegaan.

Het project in de vleessector, getiteld 'EU werknemers in de vleessector' vindt plaats onder verantwoordelijkheid van het PVE en beslaat in beginsel een periode van drie jaar. In september 2009 vindt een evaluatie plaats om te bepalen of het project in 2010 door gaat. Er zijn twee projectmedewerkers aangesteld met ingang van 1 mei 2009. De projectkosten bedragen jaarlijks € 200.000, -.

Het project in de tuinbouw genaamd 'MOE werknemers in de tuinbouw' is formeel in juni 2009 van start gegaan. De medewerkers (1,5 fte) treden in oktober 2009 in dienst bij FNV Bondgenoten. De duur van het project is eveneens drie jaar en de kosten bedragen jaarlijks € 100.000, -.

Benodigd budget

In het kader van lopende projecten is voor het kalenderjaar 2010 respectievelijk voor PVV en PT een bedrag noodzakelijk van € 200.000, - en € 100.000, -.

Ook voor de pluimvee zal het verzoek worden ingediend om ook daar een projectmedewerker aan te stellen.

Benodigd Budget € 100.000, - te financieren door het Productschap Pluimvee en eieren.

Al eerder is bij het PVV een voorstel ingediend om kaderleden van de bonden en or-leden op te leiden voor een intermediaire rol bij het omgaan met werknemers uit MOE-landen. Er zijn reeds vergaande onderwijsprogramma's ontwikkeld welke met relatief beperkte middelen kunnen worden ingezet.

Benodigd budget € 50.000, - te financieren door PVV.

Voorlichting over en **modernisering en draagvlak van de cao** staan hoog op de lijst van ambities van de bonden. Vertaald naar de diverse sectoren behoeft dit uiteraard een specifieke invulling. Ook de context van een eventuele financiering kan sterk verschillen.

Het draagvlak onder de cao vlees staat met name de laatste jaren onder druk. Daarmee is de algemeen verbindende verklaring jaarlijks een 'tour de force'. Dit jaar lijkt de AAV door een omweg alsnog opgelost te kunnen worden.

Benodigd budget € 10.000, - te financieren door Productschap Vee en Vlees.

Er bestaat behoefte om bij de bakkerijen onderzoek te doen naar **naleving van de cao**. Qua aanpak kan nadrukkelijk worden aangesloten bij het project zoals dit bij de kaaspakhuizen is uitgevoerd.

Benodigd budget € 35.000, - te financieren door HPA.

Momenteel is er geen cao binnen de visverwerkende industrie. Een **onderzoek** naar de diverse **arbeidsvoorwaarden** in deze sector is gewenst. Inmiddels is er door het bureau A-advies een projectvoorstel geschreven dat binnenkort in de sociaaleconomische commissie wordt behandeld.

Benodigd budget circa € 50.000, - te financieren door het Productschap Vis.

f. Internationalisering

Nieuwe projecten

In 2001 is er onderzoek gedaan naar de '**Zuivelindustrie in Europa**'. Het betrof een vergelijking van een vijftal belangrijke thema's: werkgelegenheid, salarissen, pensioenen, ondernemingen en nationale verhoudingen.

Het proces van schaalvergroting is in 2009 met rasse schreden verder gegaan waardoor een **update** van een vergelijkbaar onderzoek gewenst is.

Benodigd budget: € 100.000, - te financieren door Productschap Zuivel.

g. Personeelsbeleid

Lopende projecten

In het werkplan van HPA is ten behoeve van het thema '**levensfasebewust personeelsbeleid**' een bedrag gereserveerd voor het verrichten van een onderzoek bij een groot bedrijf in de bakkerij sector. Er is door een tweetal bureaus een offerte uitgebracht, echter, vanwege grote organisatorische veranderingen in het bedrijf, is een beslissing over de start van het project tot nader order uitgesteld.

In 2009 is een bedrag gereserveerd van € 20.000, -. De destijds uitgebrachte offertes bedroegen circa € 40.000, -. Het HPA wordt verzocht om in aanvulling op het reeds gereserveerde bedrag aanvullend een bedrag van € 20.000, - beschikbaar te stellen.

Benodigd budget: € 40.000, - te financieren door het Productschap Akkerbouw.

In het werkplan van HPA is ten behoeve van het thema '**medezeggenschap in de bakkersbranche**' een bedrag gereserveerd. Inmiddels is er door het bureau A-advies een projectvoorstel geschreven dat binnenkort in de commissie 'Brood en Banket' van PA wordt behandeld.

Benodigd budget circa € 50.000, - te financieren door het HPA.

- *Nieuwe projecten*

Binnen de vleessector is in 2009 (op initiatief van cao partijen) een onderzoek gedaan naar '**levensfasebewust personeelsbeleid**' in de sector.

Of dit onderzoek een vervolg krijgt is aan de cao-partijen in de sector.

Al enkele jaren geleden zijn in de zuivelsector diverse initiatieven genomen om de focus te verleggen naar een succesvol 'levensfasebewust personeelsbeleid'. Toch lijkt in de uitvoering een en ander te stagneren.

Een onderzoek naar succes- en faalfactoren is gewenst.

Benodigd budget: € 15.000, - te financieren door Productschap Zuivel.

De instellingsgraad van **ondernemingsraden** is in de vlees- en vleeswarenssector te laag. Het is gewenst om, na analogie van de aanpak, de pluimveesector een impuls te geven. Voor zover de sociaal fondsen van de desbetreffende sectoren hier niet in voorzien wordt voor 2010 het voorstel ingediend om in zijn totaliteit een bedrag van € 50.000, - te reserveren, voor respectievelijk vlees een bedrag van € 35.000, - en voor vleeswaren een bedrag van € 15.000, -.

Benodigd budget € 50.000, - te financieren door het PVV.

h. Arbeidsomstandigheden

Lopende projecten

- arbocatalogi

In het merendeel van de productschapsectoren is hard gewerkt aan de totstandkoming van arbocatalogi. De productschappen hebben hierin een belangrijke rol vervuld. De inbreng vanuit het Project Verankering Arbeid is zowel naar inhoud, maar vooral ook naar draagvlak en communicatie gegaan.

Het merendeel van de gerealiseerde catalogi bevat twee of drie risico's, wat uiteraard slechts een deel van in de sector aanwezige risico's bestrijkt.

In het kalenderjaar 2010 zal de tweede fase van arbocatalogus aanvangen, waarin meerdere risico's worden opgenomen. Tevens zal een start worden gemaakt met de communicatie over de catalogus.

Benodigd budget

Voor de sectoren vlees en vleeswaren, pluimvee, graan en diervoeder, wijn/dranken en bakkerij/koek/snoep is al een bedrag gereserveerd.

Ten behoeve van 2010 wordt voor de volgende sectoren aanvullend een bedrag gevraagd voor toetsing en 'verankering':

Zuivel € 15.000, -, Vlees, vleeswaren € 10.000, -, Pluimvee € 5.000, -.

- Bestrijdingsmiddelen

In 2009 is onderzoek gedaan naar het gebruik van bestrijdingsmiddelen en de bescherming van werknemers. Op dit moment wordt gewerkt aan het ontwikkelen van voorlichtingsmateriaal. Eind van dit kalenderjaar zijn deze materialen gereed en zullen op beperkte schaal worden gedistribueerd. Er zal getracht worden om via andere distributiekanaalen alle werknemers en werkgevers in de glastuinbouw en hoveniers te bereiken.

Echter, er moet rekening worden gehouden met het feit dat opnieuw een beroep zal worden gedaan op het Productschap Tuinbouw om de gehele doelgroep te bereiken.

Aanvullend is het gewenst om de communicatiemiddelen in een tweede taal (Pools) te verspreiden.

Benodigd budget € 80.000, - te financieren door Productschap Tuinbouw.

- Zware Karren

In 2009 hebben al gesprekken plaats gevonden om te werken aan oplossingen om de fysieke belasting rond veilingkarren te verminderen. Daartoe was in het werkplan 2009 al een bedrag van € 100.000, - opgenomen.

In 2010 wordt opnieuw gevraagd dit bedrag van € 100.000, - te reserveren voor het project 'in de Sierteeltsector'.

Benodigd budget € 100.000, - te financieren door het Productschap Tuinbouw.

4. Werkwijze / verantwoording / evaluatie

In het kalenderjaar 2009 zijn, mede als gevolg van de vraaggestuurde aanpak, een flink aantal projecten opgestart. Het jaar 2010 is voornamelijk het jaar waarin deze projecten worden gecontinueerd en uitgebouwd, of sluiten aan op deze projecten.

Er is geen nieuwe gespreksronde geweest met alle betrokken bestuurders. Uiteraard is er wel de nodige afstemming geweest.

Het werkplan bevat op een aantal terreinen specifieke voorstellen, maar voor een deel ook globale voorstellen met dienovereenkomstig een indicatieve duiding van de benodigde financiën.

Het verzoek aan de productschappen is om genoemde onderdelen van het werkplan in hun begroting op te nemen. Voor zover er nieuwe projecten worden voorgesteld zal er een concreet projectvoorstel worden ingediend om daadwerkelijk het benodigde budget te verkrijgen.

Van de deelnemende organisaties mag worden verwacht dat zij, overeenkomstig het voorgaande kalenderjaar, op een transparante manier verantwoording afleggen over de geleverde inspanningen. De opzet van deze verantwoording zal in grote lijnen overeenkomen met de opstelling zoals die voor het kalenderjaar 2009 is gekozen en waarmee alle betrokken partijen hebben ingestemd.

Evaluatie: deze werkgroep heeft een voorlopige looptijd tot eind 2010. Maar hoe gaat het nou eigenlijk en wat ná 2010? Zijn de doelstellingen, ambities al gehaald? Moet er bijgestuurd worden? Om dit zeer goed in kaart te brengen en conclusies te kunnen trekken is een evaluatie in het eerste kwartaal nodig (in het eerste kwartaal omdat in de zomer al weer nagedacht moet worden over een eventueel werkplan 2011). Maar na ook een interne evaluatie bij de beide bonden zelf, kunnen we echt over het jaar 2010 heen kijken...

5. Financiering Project Verankering Arbeid

De basis van het Project Verankering Arbeid is gelegen in het feit dat de schappen het besluit hebben genomen om gedurende drie jaar in totaal drie fte bij FNV Bondgenoten en CNV BedrijvenBond te financieren.

In het kader van dit project worden ook initiatieven ontplooid, vertaald naar projectvoorstellen om invulling te geven aan het beter 'verankeren' van de factor arbeid. Het werkplan bevat een overzicht van deze initiatieven en de benodigde financiële middelen die hiervoor nodig zijn.

In de bijlage worden per schap de kosten van de diverse projecten opgenomen en getotaliseerd. Zoals onder het kopje 'werkwijze/verantwoording/evaluatie' ook staat vermeld sluiten deze projecten aan bij wensen en ambities die aan werknemerszijde heersen. De benodigde budgetten zijn overwegend indicatief. Dat wil zeggen dat de kosten in deze fase nog niet zijn gebaseerd op een uitgewerkt plan en/of offerte. Het definitief beschikbaar stellen van het budget zal eerst plaats kunnen vinden na goedkeuring van het desbetreffende productschap.

6. Resultaten van het project

De resultaten van het project worden bepaald door de resultaten van de deelprojecten. Deze resultaten worden opgenomen in de verantwoording zoals die jaarlijks aan de schappen wordt afgelegd.

Ook vindt jaarlijks een evaluatie plaats tussen voorzitters van de vakbonden en van de productschappen. Voor 2010 wordt, zoals hierboven al aangegeven, een eindevaluatie voorzien, welke een oordeel moet opleveren over de meerwaarde van het Project Verankering Arbeid.

Nu al kunnen een aantal resultaten worden beschreven welke niet in absolute zin meetbaar zijn. Maar wel een duidelijke toegevoegde waarde hebben.

Wij willen daarbij graag de volgende zaken melden:

- Er is een duidelijk platform van collectief overleg tussen bonden en productschappen.
- WVA kent een goed werkbaar overleg en onderlinge samenwerking, vooral gekenmerkt door veel uitwisseling van onderzoeks- en projectervaringen. Het laatste komt de effectiviteit van schappen rond het thema arbeid ten goede.
- Adviseurs van de bonden zijn goed ingewerkt in de bredere netwerken van schappen, organisaties en onderwerpen die er binnen de sectoren echt toe doen.
- Adviseurs hebben inmiddels ook in de eigen organisatie een herkenbare en erkende plek verworven die positief uitwerkt naar de samenwerking met de schappen. Dit vertaalt zich eveneens in een intensivering van het contact op bestuurlijk niveau.

Voor 2010 is de ambitie om op deze weg door te gaan, met meer professionaliteit en met als uitkomst, concrete projecten met toegevoegde waarde voor schap en dragende organisaties.

Bijlage kosten werkplan 2010

Budget

Projectkosten verankering arbeid **	VA	PA	PDV	PW	MVO	PPE	PVV	PT *	PZ	P vis	P Dranken	Totaal
Personele kosten adviseurs	300.000											
Sectoranalyse ***	2.500											
Nieuwsbrief	8.500											
	311.000	20.733	20.733	20.733	20.744	20.733	41.467	62.200	62.200	20.744	20.744	
Sociaal economisch												
Ketenonderzoek		13.333					13.333	13.333				
Kostenopbouw diverse producten								20.000				
Aanbesteding								20.000				
Goed werkgeversschap												
Project MOE/EU landen						100.000	200.000	100.000				
Kaderleden als intermediair							50.000					
Arbeidsvoorwaardenvergelijking										50.000		
Modernisering/draagvlak/naleving		35.000					10.000					
Arbeidsomstandigheden												
Arbocatalogi						5.000	10.000		20.000			
Bestrijdingsmiddelen								80.000				
Zware karren								80.000				
Personeelsbeleid												
LBPB		40.000							15.000			
Bevorderen medezeggenschap		50.000					50.000					
Arbeidsmarkt onderwijs ****					500.000							
Communicatie/informeren												
Studiedag kaderleden									30.000			
Vertrouwenspersoon		40.000										
MVO/duurzaamheid		10.000			10.000		10.000					
Internationalisering									100.000			
Debat dierenwelzijn/GGO			10.000		10.000	10.000						
Onvoorzien		10.000	10.000	10.000	10.000	10.000		10.000	10.000	10.000		
Totaal *****		219.067	40.733	30.733	50.744	145.733	384.800	385.533	237.200	80.744	20.744	1.596.031
		PA	PDV	PW	MVO	PVE		PT	PZ	P Vis	PD	Totaal

* Er zijn afspraken met Colland m.b.t. onderwerpen rond arbeidsvoorwaarden en arbeidsverhoudingen

** 1 verdeelsleutel voor verankering arbeid projecten volgens afspraak in College van Voorzitters is: HPA , PT, PZ MVO en PVE: 20% (binnen HPA worden verdeeld op basis 3 maal 1/3)

*** PD, Pvis, MVO 6,67%

**** Dit betreft out of pocketkosten, voor de aankoop van data etc. De tijdsinvestering van de medewerkers wordt gedragen door PT en HPA.

***** **Over de verdeelsleutel van de ambitie rond diverse projecten op het terrein van arbeidsmarkt onderwijs worden nadere afspraken gemaakt. In de totaalbedragen per schap zijn de kosten voor het cluster arbeidsmarkt niet opgenomen**